

מי לה' אלי – מי שמהדר לא מפחד!

בראשית לה' – "ויאמר יעקב אל ביתו ואל כל אשר עמו הסירו את אלקי הנכר אשר בתכם והטהרו... ויסעו ויהי חתת א-לקים על הערים אשר סביבותיהם ולא רדפו אחרי בני יעקב".

רש"י - חתת – פחד. **אור החיים הקדוש -** הגם שנסעו משם וזה יגיד על ענף הבריחה אף על פי כן ויהי חתת. **מלבי"ם -** שהאמינו שזה היה ענין א-לקי ששני אנשים יהרגו עיר ומלוואה, וכי זה היה להם עונש מה' על החמס אשר עשו.. וגם שע"י שבני יעקב הכינו לבבם אל ה' ויראו מה' התפשטה יראה זו שיראו בני יעקב מה' והפילה יראה על כל הערים, ור"ל שחתת א-לקים ויראתו שיראו ב"י התפשטה על כל הערים.

יהושע א' – "רק חזק ואמץ מאד לשמר לעשות ככל התורה אשר צוך משה עבדי.. הלווא צויתך חזק ואמץ אל תערץ ואל תחת כי עמך ד' א-לקיך בכל אשר תלך".

מצודת ציון - תערוץ ותחת - שניהם ענין פחד. **מלבי"ם -** ונגד חזק אמר אל תערוץ, ונגד ואמץ, שהוא התמדת החזוק בלב אמר אל תחת, ר"ל אל תפול ממדרגתך בשום פעם.

משלי יד' – "ברב עם הדרת מלך ובאפס לאם מחתת רזון". **מלבי"ם -** הקיבוץ שיש להם מלך נקרא עם, (שזה ההבדל בין גוי ובין עם), והקיבוץ שיש להם דת מיוחד נקרא לאום.. והרוזנים הם בעינינו נסתרים ותחת פקודתם הוא ג"כ עניני הדת וחקיה.. גם כשיש עם אם אפס לאום.. מחתת, כי לא יפעל מאומה.

בראשית רבה ב' ד' – ר"ש בן לקיש.. וחושך זה גלות יון שהחשיכה עיניהם של ישראל בגזירותיהן שהיתה אומרת להם, כתבו על קרן השור שאין לכם חלק בא-לקי ישראל.

בראשית מט' – "בן פרת יוסף בן פרת עלי עין בנות צעדה עלי שור". **רש"י -** בנות מצרים היו צועדות על החומה להסתכל ביופיו. ובנות הרבה צעדה, כל אחת ואחת במקום שתוכל לראותו משם. עלי שור. על ראייתו.

ברכות נה: - האי מאן דעייל למתא ודחיל מעינא בישא, לנקוט זקפא דידא דימיניה בידא דשמאליה, וזקפא דידא דשמאליה בידא דימיניה, ולימא הכי: אנא פלוני בר פלוני מזרעא דיוסף קאתינא דלא שלטא ביה עינא בישא, שנאמר בן פרת יוסף בן פרת עלי עין וגו', אל תקרי עלי עין אלא עולי עין.

שבת כא: - תנו רבנן מצות חנוכה נר איש וביתו. והמהדרין נר לכל אחד ואחד. והמהדרין מההדרין, בית שמאי אומרים: יום ראשון מדליק שמנה, מכאן ואילך פוחת והולך; ובית הלל אומרים: יום ראשון מדליק אחת, מכאן ואילך מוסיף והולך. **בבא קמא ט: -** אמר ר' זירא: בהידור מצוה - עד שליש במצוה.

תהלים קד' – "ברכי נפשי את ד', ד' א-לקי גדלת מאד הוד והדר לבשת. עטה אור כשלמה..". **מלבי"ם -** בחביון עוזך, אתה גדול מאד.. הוד והדר לבשת, שהוא התגלות הספירות.. שהם מעטה לבושו.. ויש הבדל.. שההוד הוא פנימי מהדר..

ב"ר ג' ד' - ר' שמעון בן יהוצדק שאל לרבי שמואל בר נחמן א"ל.. מהיכן נבראת האורה, א"ל מלמד שנתעטף בה הקב"ה כשלמה והבהיק זיו הדרו מסוף העולם ועד סופו. אמרה ליה בלחישה. א"ל מקרא מלא הוא עוטה אור כשלמה, ואת אמרת לי בלחישה, אתמהא. א"ל כשם ששמעתייה בלחישה כך אמרתיה לך בלחישה, א"ר ברכיה אלולי שדרשה רבי יצחק ברבים לא היה אפשר לאומרה, מקמי כן מה היו אמרין, רבי ברכיה בשם ר' יצחק אמר ממקום בית המקדש נבראת האורה..

ב"ר חיי שרה נט' - ירושלים אורו של עולם שנאמר והלכו גוים לאורך ומי הוא אורה של ירושלים הקב"ה דכתיב והיה לך ה' לאור עולם.

ישעיהו ס' - "קומי אורי כי בא אורך וכבוד ד' עליך זרח. כי הנה החשך יכסה ארץ וערפל לאמים ועליך יזרח ד' וכבודו עליך יראה. והלכו גוים לאורך ומלכים לנגה זרחך".

קובץ ה' קלא' - מתוך שאין אדם יכול להקיף שום תיאור בשלמותו, ועם זה נפשו עורגת להיות משלים ציוריו, על כן מקולע הוא תמיד בין השאיפה ומניעת היכולת. אמנם בהיות משתמש בשני הזרמים הללו כשורה, הרי הם משלימים אותו באמת בהשלמה שאינה פוסקת, בגידול תדירי, שהוא האושר היותר גדול. אבל כל זה עומד הוא בשכלולו, כשהוא שומר יפה את אופיו, את תוכיות רצונו, אז הוא חפץ רק להיות מוסיף והולך בעצמיותו, ומרצה הוא אז בהתנסות התדירית יותר מבכל טוב, ונפשו מתמלאת תמיד הודאה עדינה פנימית ליוצר כל, שברא את יצוריו וכל עולמיו בצורה עדינה כזאת שהם עומדים במצב של התעלות תדירית. אבל אם הוא מקלקל את רצונו, ואיננו פונה אל עצמיותו אלא אל ההתראות וההתהדרות החיצונית, אז אין לו חפץ כלל בהגידול התדירי. רוצה הוא בצביונות כאלה שיהיה יכול להתהדר ולהתיפות בהם מחוץ לעצמיותו, וזה הוא מוצא רק במושגים שלמים, שלמים בתכלית, שאין בהם חסרון הראוי לקבל תוספת. הוא אינו שם לב למה שאם ימלא חפצו זה, ילגום מן החיים בפעם אחת ואחר כך יהיה משומם, אבל הלא להתהדר פעם אחת וכל. על כן רק ענוים יירשו ארץ, ויתענגו על רב שלום.

פנקס יג' יא' - וענין שימת זקפא דידיא דימינא בידיא דשמאליה וכו'. יש שמצייר לו ציורי רעה ופחד ע"י גודל הצעת חסרונותיו. עד שיפול רוחו בקרבו, וע"י נפילת הרוח יבא לעצבות ועצלות, ומזה לנפילה מוסרית. וכל זה בא ממה שימשך ביותר אחרי ההשפעה החיצונית וההתהדרות בעיני זולתו, מבלי לחוש לענין הפנימי שבעומק נפשו, שממילא חותרת בה העצבות והחולשה ע"י רבוי תביעות של מוסר כליות יותר ויותר. כי כל מה שיותר יתמכר האדם, להיות בכל דרכיו משועבד רק להתהדרות החיצונית, כן ידחקה ביותר כחו הטבעי העצמי. להעלות ברעיון את כל חסרונותיו. וממילא לפי הרגלו יתאמץ נגדם בחפזון, לא בסדר מבורר ושימת לב להטבתם, כ"א לטשטשם ולהשכיחם, ועי"ז מתרועע יסודו המוסרי הפנימי והעין הרעה ביחוסה לקנינים החיצונים שולטת ח"ו. אבל הדרך הישרה היא ההתגברות להכרת עצמו לפי האמת. ולא יפול רוחו. כ"א ישמח על מעט הטוב שעלה בידו, ויחרץ להתרחק מכל הרע ולהרבות את הטוב ולהגדילו, ואז יהיה שמח ושפל ברך, ולא יחוש להתעצם בהשפעת ההתהדרות החיצונית כ"א באמתת ההערכה הפנימית, ועי"ז לא תשלט בו עין הרע. אמנם המקור הכללי להתגברות הדרכה זו נמשך מיוסף, ממה שקידש שם שמים בסתר, מתוך עצם התקף הפנימי, שלא בהתחשבות השפעת ההתהדרות מחוץ, אך בהעמדת הערך העצמי האמתי ולא הדמיוני, ולכן נמשך ממנו כח ההגנה הכללי נגד עין הרע, "בן פרת עלי עין". הימין מורה על יתרונות, השמאל על חסרונות, הידים בכללן מוציאות לפועל את הפעולות, הזקפא, הגודל, בו מתרכז כח תפיסת הפעולות שלהן. על כן לינקוט הזקפי זה בזה, להרכיב את הבחנת הערך הרכזי של היתרונות עם של החסרונות, ולבססם זה בזה. ויתגלה לו כח הגנתו של יוסף.

מאור עיניים וישלח - "עד עלות השחר" שיתנוצץ אורן ובהירתן של ישראל בימי משיח צדקינו במהרה בימינו שאז נאמר (זכריה יג, ב) ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ. אז יהיה ביטול הרע, שאז ומלאה הארץ דעה וגו' וכמ"ש (ירמיה לא, לג) כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם, שממילא יהיה כך כשיבוער הרע מן העולם, ויהיה אז שלימות התורה, ויצאו כל בחינות התורה שהיו בשכחה (גיד הנשה), יצאו מן הקליפות ויחזרו לישראל..

שבוע טוב ומבורך.